

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 และวารสารใหม่ที่ต้องการเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2563

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 3 (รับรองผลถึง 31 ธันวาคม 2562)

Show **10** entries

Search:

No.	Journal Name English	Journal Name Local	ISSN	E-ISSN	TCI Tier	Date for next submission
575	NEU ACADEMIC AND RESEARCH JOURNAL	วารสาร วิชาการและ วิจัย มหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	1906-7267	2697-3731	2	ไม่ก่อนวันที่ 1 ม.ค. 2565

NEUARJ NEU ACADEMIC AND RESEARCH JOURNAL

วารสารวิชาการและวิจัย
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปีที่ 10 ฉบับที่ 3

กันยายน - ธันวาคม 2563

ISSN 2697-3731(Online)

Thai-Journal Citation Index Centre Tier #2

NORTHEASTERN
UNIVERSITY

NEU
KHON KAEN

วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะที่ปรึกษา

1. ดร.ฉันทวิทย์ สุชาติานนท์	นายกสมาคมมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. ศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำชู	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รศ.ดร.ดำรงศักดิ์ วัฒนา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รศ.ดร.สุเทพ บุตรดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

บรรณาธิการอาวุโส

ดร.เอกอนันต์ สมบัติสกุลกิจ อธิการบดีมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ

1. ผศ.ดร.กนกกร บุญมี	บรรณาธิการ
2. ผศ.ดร.ฐิตารีย์ ศิริมงคล	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
3. ดร.สัมพันธ์ ศิริชนะเดร์ตัน	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
4. ดร.รัชดา ภักดิ์ยิ่ง	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
5. นางสาวสุรีย์ลักษณ์ รักษาเคน	เลขานุการกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอก

1. รศ.ดร.พุทธกาล รัชช	จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รศ.ดร.อิสระ สุวรรณบล	จาก มหาวิทยาลัยบูรพา
3. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. รศ.ดร.อนุวัติ ฑูณแก้ว	จาก มหาวิทยาลัยเพชรบูรณ์
5. รศ.ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล	จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6. รศ.ดร.กตัญญู แก้วหานาม	จาก มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
7. รศ.ดร.สมศักดิ์ ศรีสันติสุข	จาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8. รศ.ดร.ศิริวิช ศรีโกกลางกุล	จาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9. รศ.ดร.อัชเชลิม สุทธิพงษ์ประชา	จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
10. รศ.ดร.สุทนต์ ศรีไธย์	จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. ผศ.ดร.สุธิณี อัดถากร	จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
12. ผศ.ดร.กฤษฎา ณ หนองคาย	จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กองการจัดการ

1. ดร.ศิริพัฒน์ ศรีจันทร์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.วัลย์จรรยา วีระกุล	กรรมการ
3. ดร.นิรมิต เสนาจันทร์	กรรมการ
4. ดร.พงษ์ศักดิ์ ตรีพิณ	กรรมการ
5. ดร.ปิยะณัฐ ฤณพุดตม	กรรมการ
6. ดร.ชูพงษ์ พันธุ์แดง	กรรมการ
7. ดร.นงนุช ไชยผาสุก	กรรมการ
8. ดร.รุ่งนภา กิตติลาภ	กรรมการ
9. นางสาววิไลวรรณ พานสมัน	กรรมการและเลขานุการ
10. นายไพโรจน์ บริบูรณ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
11. นางสาวสุกฤดา วงศ์คำคำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นายสิปปกร พงศ์เดโชชนบท	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ฝ่ายการเงิน

1. ดร.ปิยธิดา ศรีพล
2. นางสาวสิริรัตน์ ฐิระวัชรานนท์

ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. รศ.ดร.ยาใจ พงษ์บุรีรัตน์
2. รศ.ดร.วันทีย์ แสนภักดี
3. ดร.พงษ์เมธิ ไชยศรีหา

กองพิสูจน์อักษร

1. อาจารย์อรพรรณ ปรีวีตร	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ลักขณา อินทร์ปิง	กรรมการ
3. อาจารย์อวิชัย ทะเพชร	กรรมการ
4. อาจารย์ประกายรัตน์ ใจเที่ยง	กรรมการ
5. อาจารย์ชนพัฒน์ ช่วยครุฑ	กรรมการ
6. อาจารย์พรปาสิณ ไชยโสตา	กรรมการ
7. อาจารย์ณัฐพร ผ่องอรัญ	กรรมการ
8. ดร.ธิดา บัณฑิตวรรณ	กรรมการ
9. นางยุภา เกตุแก้ว	กรรมการและเลขานุการ

กองจัดการพัฒนาวารสารอิเล็กทรอนิกส์

1. อาจารย์พรสวรรค์ ชัยมีแรง	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ปณิศา ลับเหลี่ยม	กรรมการ
3. อาจารย์สมมาศ สมใจนึก	กรรมการ
4. นายธีรพงศ์ น้อยคุณ	กรรมการ
5. อาจารย์หทัยวรรณ ชัยบุญพาณิชย์	กรรมการและเลขานุการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2563 นี้ ซึ่ง ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย TCI จัดคุณภาพให้เป็นวารสารกลุ่มที่ 2 กองบรรณาธิการมีความมุ่งมั่นคัดสรรผลงานทางวิชาการที่เปี่ยมไปด้วยคุณภาพ ในด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่ผู้อ่าน ทั้งในรูปแบบของบทความวิจัยและบทความทางวิชาการ ในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ศึกษาศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

สำหรับวารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฉบับนี้ นำเสนอผลงานที่ผ่านการประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบจากผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในแต่ละสาขา รวม 23 เรื่อง ประกอบด้วย บทความวิจัย จำนวน 21 เรื่อง และบทความวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง การนำเสนอบทความจากผลงานวิจัยและบทความวิชาการที่มีคุณภาพ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะนั้น ทุกบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร จึงต้องผ่านกระบวนการทั้งในส่วนของการพิจารณาการกลั่นกรองบทความของวารสาร และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่ทางกองบรรณาธิการได้กำหนดเป็นกรอบที่จะรับบทความเพื่อพิจารณาลงตีพิมพ์ โดยกองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่นำเสนอในวารสารนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทั้งในแง่ของการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาองค์กรหรือท้องถิ่น หรือการวิจัยต่อยอด ดังนั้นจึงขอเชิญชวนนักวิชาการ นักวิจัย จากทุกสถาบันทั้งภายในและต่างประเทศเสนอผลงานทางวิชาการของท่าน ทั้งที่เป็นบทความวิจัยหรือบทความวิชาการในด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อเผยแพร่เป็นคุณค่าแก่สังคมต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร บุญมี

บรรณาธิการ

สารบัญ (ต่อ)

การบริการโดยยึดหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ.....	227
เยาวชนจังหวัดชัยภูมิ	

Public Services Under New Public Management of Chaiyaphum Juvenile Observation
and Protection Center

ชยาศิริ บุญหลาย และเพ็ญณี แรอรท

Chayasri Boonlai and Pennee Narot

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการงานการเงินและบัญชีในสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....	242
เอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น	

Factors Influencing the Satisfaction towards Financial and Accounting
Services in a Private Vocational Education Institution in Khon Kaen Province

ณภัทร ภูนาขาว และทตมัล แสงสว่าง

Napat Phunakhao and Todtamon Sangsawang

ต้นทุนและผลตอบแทนการทอเสื่อกก ลายธรรมชาติแบบพับขนาด 200x200 ของกลุ่มแม่บ้าน.....	256
เกษตรกรบ้านแพง หมู่ที่ 11 ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม กรณีซื้อต้นกกแห้ง จากพ่อค้าคนกลาง	

Cost and return of weaving reed mats Folded natural pattern, size 200x200, of the
Ban Phaeng housewife group, Tambon Banphaeng No. 11, Phaeng Sub-district,
Kosum Phisai District Mahasarakham Province

มาลีรัตน์ สามีว รุ่งฤดี ภิรมย์ไกรภักดิ์ ัญญลักษณ์ เวียงอินทร์ ชลธิชา สุธธิประภา
วรรณนิภา ไพรวลย์ และพรรณนิภา สิงลี

Maleerat Saphio Rungluedee piromkraipak Tanyaluck veang-in
Cholticha suddiprapha Wannipa praiwan and Pannipa singlee

* การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์.....	266
Ecotourism Management in Khao Kho District Phetchaboon	

ณัฐวัฒน์ แซงภูเขียว

Nattawat zangphukieo

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ Ecotourism Management in Khao Kho District Phetchaboon

ณัฐวัฒน์ แซงภูเขียว

Nattawat zangphukieo

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ คณะวิทยาการจัดการ

อีเมล: Nattawat@cas.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 22 กันยายน 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 29 ธันวาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ 3) ศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ได้ตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน การทดสอบ T-test, F-Test หรือ One way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อจังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านกิจกรรม และกระบวนการ และผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

คำสำคัญ : การจัดการ, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, นักท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this study were 1) To study of the needs in the eco tourism at Khao Kho District Phetchabun Province 2) To study of ecotourism behavior of tourists in Khao Kho District Phetchabun Province 3) To study the ecotourism management guidelines for tourists in Khao Kho District, Phetchabun Province by Taro Yamane formula that is confidence Interval 95%, means of accidental sampling. So, The selection sample size are 400 people. The collection of data are questionnaires, having 5 level. and Data analyses are T-test, F-test and One way ANOVA.

The results were found that The respondents of the need on ecotourism in Khao Kho District Phetchabun Province. Overall, it is a high level in all considering each side. Then, Tourists traveling in Khao Kho District, Phetchabun Province. There is a level of demand of tourists using the ecotourism component in all aspects Including area, such as management, participation, activities and processes aspects. So, The results of the comparison of the level of travel demand of tourists in Khao Kho District Phetchabun Province in Overall, there was no significant difference at the 0.05 level in all aspects.

Keywords: Management, Ecotourism, Tourist

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ยังสามารถทำเงินเข้าประเทศไทยได้อย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศจะยังไม่กระเตื้องขึ้นก็ตาม เนื่องจากประเทศไทยยังเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสนใจมาเยือน อีกทั้งยังมีการรณรงค์บวกกระแสนิยมที่กระตุ้นให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เพราะเหตุนี้เองอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศจึงยังเป็นธุรกิจที่เป็นรายได้หลักทำเงินเข้าประเทศได้ แต่อย่างไรก็ตามทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน รวมทั้งภาคประชาชน ควรหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นเป็นสถานที่ที่สวยงามเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศได้เข้ามาเยี่ยมชมกัน และอีกสิ่งหนึ่งที่ต้องหันมาให้ความสนใจและให้ความสำคัญเป็นอย่างมากก็คือการเข้ามาของนายทุนเนื่องจากเห็นประโยชน์และช่องทางสร้างรายได้ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเสียดายมาก และอีกอย่างที่เราควรเฝ้าระวังก็คือความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนรวมทั้งประชาชนเอง ควรตระหนักและให้การต้อนรับอย่างเป็นมิตรเพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ เพื่อให้วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้เข้าประเทศได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน แต่ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาในทุกวันนี้คือ วิกฤตโควิด-19

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กล่าวว่า วิกฤตโควิด-19 ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่เคยเจอมาก่อน วิกฤตที่ผ่านมา อย่างโรคซาร์ส โรคเมอร์ส ชุมชนการเมือง และเหตุการณ์สึนามิ ซึ่งจะใช้เวลาฟื้นตัวน้อยกว่า อย่างโรคซาร์สใช้เวลาประมาณ 4-5 เดือน วิกฤตโควิด-19 ถือว่ารุนแรงที่สุด เพราะกระทบการเดินทาง การเคลื่อนย้ายคน และการอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมาก ทำให้การท่องเที่ยวหายไปเลย อัตราเข้าพักโรงแรมอยู่ที่เพียง 0-5% สำหรับการท่องเที่ยว เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยมากถึง 30% โดยประเมินว่ารายได้จากการท่องเที่ยวในปีนี้น่าจะอยู่ที่ 7 แสนล้านบาท ลดลง 80% เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยว 2.2 ล้านล้านบาท ซึ่งทำให้เกิดผลเสียต่อการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2563)

การเดินทางท่องเที่ยวในโลกปัจจุบัน นักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะเรื่องของการตอบสนองความพึงพอใจที่คุ้มกับค่าใช้จ่าย ในขณะที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มก็เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มุ่งปกป้องสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดจากโบราณสถาน ศิลปวัตถุ การแสดง ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวที่ต้องการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสกับวิถีชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นก็มีมากขึ้นเรื่อย ๆ และดูเหมือนจะเป็นกระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวม เช่นเดียวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนถูกกล่าวขานและมุ่งพัฒนาอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาที่เกิดจากภาวะโลกร้อน ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลก ซึ่งส่งผลต่อความตระหนักในการอยู่รอดและอยู่ได้ของคนส่วนใหญ่ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากความเชื่อมโยงขององค์ประกอบสำคัญในกระบวนการมีส่วนร่วม คือร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม(วรรณวิมล ภู่นาค, 2558) หากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีระบบที่ดีจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณโดยรอบได้ ซึ่งเรื่องนี้ในอดีตไม่ได้สนใจกันมากนัก จนกระทั่งกระแสการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับโลกได้เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย หลายฝ่ายเริ่มมองเห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามลำดับ (สุรเชษฐ์, 2546)

ทางภาคเหนือของประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย โดยเฉพาะจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีความสวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่หนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ เขาค้อ มีความหลากหลายทางชีวภาพ พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทิวทัศน์ที่สวยงาม เช่น น้ำตก ถ้ำ เกาะ แก่ง หน้าผา จุดชมทิวทัศน์ แหล่งประวัติศาสตร์ของสมรภูมิการสู้รบ ระหว่างรัฐบาลกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เป็นเวลายาวนานจึงสงบ ปัจจุบันได้มีการจัดสร้างอนุสาวรีย์ผู้เสียสละจากรักชื่อผู้เสียชีวิตจากการสู้รบในสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อ

หมู่บ้าน/สะพานจะใช้ชื่อ/นามสกุล เป็นอนุสาวรีย์แก่ผู้เสียสละชีวิตหลายท่าน พระดำหนักเขาค้อที่สวยงามสร้างไว้ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงเสด็จที่เขาค้อเพชรบูรณ์ เป็นที่ประทับแรม ฯลฯ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2562) ชื่อเขาค้อ มีที่มาจาก ป่าบริเวณนี้มีต้นค้อขึ้นอยู่มาก ซึ่งโดยปกติต้นค้อจะขึ้นในพื้นที่ที่มีภูมิอากาศหนาวเย็น ป่าไม้ในแถบนี้เป็นป่าเต็งรังหรือป่าไม้สลัดใบ ป่าสน และป่าดิบ ที่น่าสนใจก็คือ พันธุ์ไม้ตระกูลปาล์ม ลักษณะคล้ายต้นตาล แต่ออกผลเป็นทะลายคล้ายหมาก แม้ปัจจุบันป่าจะถูกถางไปมากก็ตาม แต่ก็ยังมีให้เห็นอยู่บ้างจุดเด่นของเขาค้อ คือการเที่ยวชมทะเลหมอกในฤดูฝน และฤดูหนาว ซึ่งอยู่บริเวณจุดชมวิวเหนืออ่างเก็บน้ำรัตนัย ใกล้กับสถานที่สำคัญทางราชการหลายแห่ง ในอำเภอเขาค้อ

การท่องเที่ยวในพื้นที่เขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเนื่องจากพื้นที่เขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความหลากหลายของระบบนิเวศ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักคือการท่องเที่ยวพักผ่อน แต่ปัญหาที่เข้ามาเกิดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว มาพักผ่อน ในพื้นที่เขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนมากผลกระทบต่อตามาคือ ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทุกภาคส่วนก็ได้เล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นและได้นำความคิดเห็นไปพัฒนาพื้นที่เขาค้อ เพื่อให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
3. ศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ

จังหวัดเพชรบูรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยพิจารณาจากการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการและด้านมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเขาค้อในจังหวัดเพชรบูรณ์

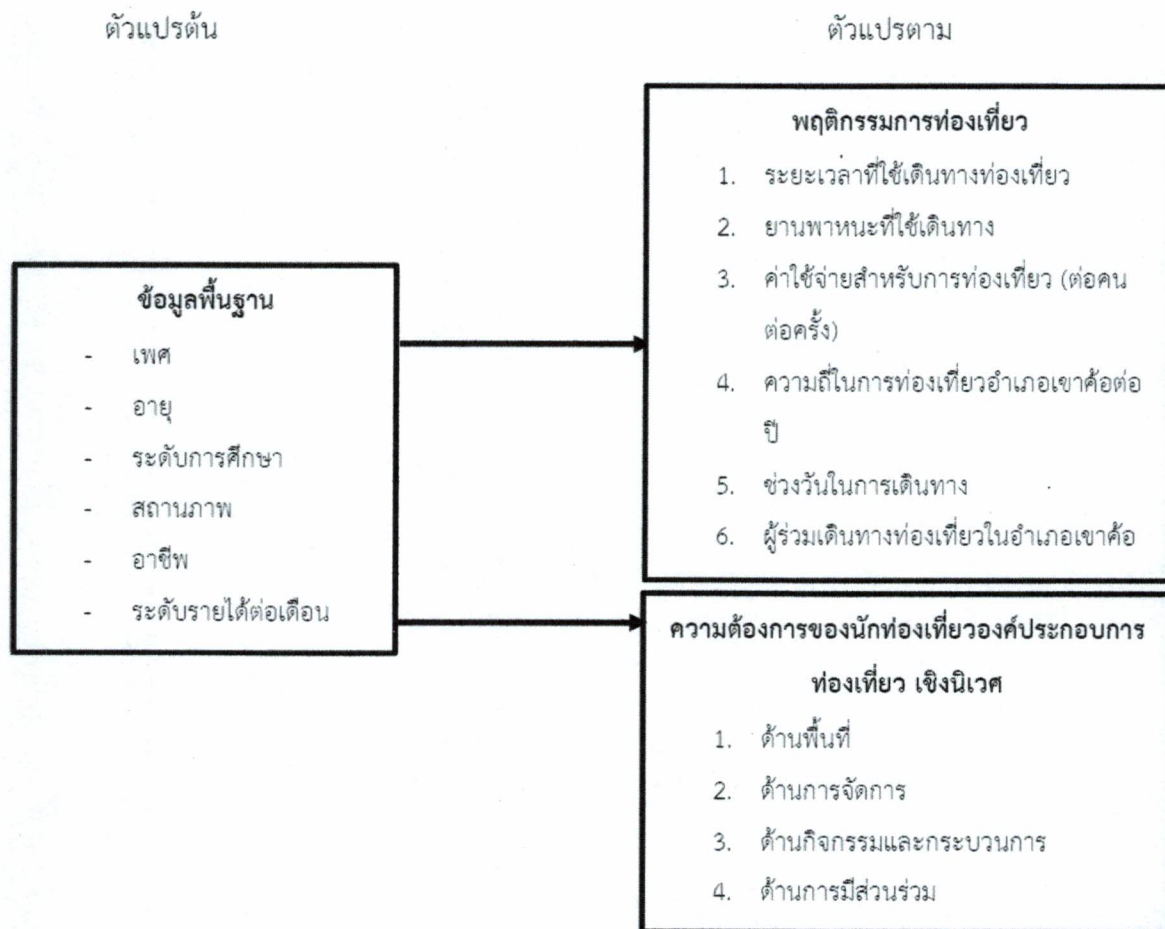
2. ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ระยะเวลาที่ใช้เดินทางท่องเที่ยว ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว ความถี่ในการท่องเที่ยวอำเภอเขาค้อต่อปี ช่วงวันในการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

3.การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยยึดหลักเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เป็นแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของพื้นที่ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

กรอบแนวคิดงานการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยเลือกใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ในเขตอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบกรอกเองและตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Form) ถามเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้เดินทางท่องเที่ยววันหยุดพักผ่อนที่ใช้เดินทาง ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว (ต่อคนต่อครั้ง) ความถี่ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอเขาค้อต่อปี ช่วงวันในการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทางบ่อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประกอบไปด้วย ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วมรวมทั้งสิ้น 25 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 1-5 แทนความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open – End) แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ และการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่เคยจัดขึ้นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ คำถามแบบตรวจสอบรายการด้วยค่าความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและนำไปให้คณะกรรมการการตรวจแก้ไข เพื่อความสมบูรณ์ถูกต้อง

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจไปหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์เนื้อหา

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการสอบถามจาก

คณะกรรมการ มาทดสอบกับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (Try out) กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยคิดคำนวณด้วยค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัค (Cronbach's alpha Coefficient) โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9778

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 400 ตัวอย่าง และตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 400 ฉบับ คิดเป็น 100 %

1. เก็บรวบรวมข้อมูล นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 400 ชุด
2. นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 400 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่และ ค่าร้อยละ

1.2 ประเมินความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามในสมมติฐาน ต่างๆ โดยใช้ในการวิเคราะห์ Independent Sample t-test, F-test กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95 %

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 เป็นเพศชาย 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 ด้านอายุ พบว่า ส่วนมากอายุ 20 – 29 ปี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 อันดับรองลงมาอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20 อายุ 30 – 39 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็น

ร้อยละ 13.30 ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 อายุ 50 ขึ้นไปจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ด้านการศึกษาพบว่า ส่วนมากมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 อันดับรองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ระดับประถมศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ด้านสถานภาพพบว่า ส่วนมากมีสถานภาพโสด จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.75 รองลงมาสถานภาพสมรส จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ด้านอาชีพพบว่า ส่วนมากมีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 อันดับรองลงมา อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 อาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 อาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ระดับรายได้ต่อเดือนพบว่า ส่วนมากมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 อันดับรองลงมา 30,000 – 50,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 50,001 ขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25

2. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาพักอยู่ 2 วัน 3 คืน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 พัก 3 วัน 2 คืน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 พัก 4 วัน 3 คืน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และพักตั้งแต่ 5 วัน 4 คืนขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.75 รองลงมาคือ เดินทางมาโดยรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 เดินทางมาโดยรถโดยสารประจำทาง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 และเดินทางมาโดยรถบัส/รถตู้ของบริษัททัวร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว 1,001 – 1,500 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 รองลงมามีค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวไม่เกิน 1,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว 3,001 บาทขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว 1,501 – 2,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว 2,501 – 3,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 และค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางท่องเที่ยว 2,001 – 2,500 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อเฉลี่ยปีละกี่ครั้ง พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ 3 – 5 ครั้งต่อปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 รองลงมาคือมาเที่ยว 1 – 2 ครั้งต่อปี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ

44.50 และมาเที่ยวมากกว่า 5 ครั้งต่อปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ช่วงวันในการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมาคือ มาท่องเที่ยววันหยุดนักขัตฤกษ์ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และมาเที่ยววันธรรมดา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ผู้ร่วมเดินทาง พบว่า ส่วนใหญ่มีผู้เดินทางเป็นครอบครัว จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 รองลงมาคือผู้เดินทางกับเพื่อน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 ผู้ร่วมเดินทางเป็นคนรัก จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 ผู้ร่วมเดินทางเป็นคณะ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 และผู้ร่วมเดินทางคนเดียว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75

3. ผลการศึกษาระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อจังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านพื้นที่ 2. ด้านการจัดการ 3. ด้านการมีส่วนร่วม 4. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.20, 4.15, 4.12 และ 4.08 ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อจังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านพื้นที่ 2. ด้านการจัดการ 3. ด้านการมีส่วนร่วม 4. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.20, 4.15, 4.12 และ 4.08 ตามลำดับ

1. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามเพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพื้นที่ด้านกิจกรรมและกระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพื้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ ด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามอาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

6. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการใช้อันดับประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.75 ค่าใช้จ่าย

สำหรับการเดินทางท่องเที่ยว 1,001 – 1,500 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว 3 – 5 ครั้งต่อปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 ผู้เดินทางเป็นครอบครัว จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อจังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านพื้นที่ 2. ด้านการจัดการ 3. ด้านการมีส่วนร่วม 4. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.20, 4.15, 4.12 และ 4.08 ตามลำดับ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านพื้นที่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านพื้นที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อจังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านพื้นที่ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ 1. แหล่งท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น 2. ความหลากหลายของระบบนิเวศ เช่น ทะเลหมอก น้ำตก 3. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4. ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว 5. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว 6. ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556) ได้กล่าวถึง ปัจจัยเกี่ยวกับพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติเป็นหัวใจของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่แม้จะมีความงดงาม แต่ถ้าหากมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมอย่างมาก จนกระทั่งรูปลักษณ์เดิมสูญเสียเหล่านั้นจะไม่อยู่ในเกณฑ์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนั้นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องไม่ทำให้พื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงไปจนไม่สามารถฟื้นตัวได้อีก พื้นที่ธรรมชาติที่มีแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบต่อทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมเมื่อจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น แหล่งพืช สัตว์ป่าหายาก บริเวณที่สำคัญต่อ การดำรงชีวิตของสัตว์ป่า ฯลฯ ควรที่จะละเว้นการส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าว

2. ด้านการจัดการ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการจัดการ อยู่ในระดับมาก

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการจัดการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ 1. การคำนึงถึงธรรมชาติและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม 2. การจัดตั้งที่พักหรือที่พักตั้งแคมป์สำหรับนักท่องเที่ยวมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม 3. สิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ห้องน้ำ ที่พักตั้งแคมป์ พื้นที่จอดรถ และร้านอาหาร 4. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว 5. การส่งเสริมการท่องเที่ยว 6. จุดวางถังขยะไว้บริการนักท่องเที่ยว 7. ความสะอาดเส้นทางเข้า-ออก ณ แหล่งท่องเที่ยว 8. ป้ายบอกความรู้เชิงนิเวศให้กับนักท่องเที่ยว ณ จุดต่าง ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ มนัสสินี บุญมีศรีสง่า และคณะ (2556) ที่ว่าแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ ควรเสนอโครงการไปยังหน่วยงานอื่น เพื่อของบประมาณมีการพัฒนาระหว่าง คนในชุมชนและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน หากทั้งสองฝ่ายร่วมกันบูรณาการการทำงานซึ่งการจัดทำโครงการชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านพุเพิ่ม เป็นแนวทางการค้นหาวัดกรรมการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนฐานชุมชนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากตัวแทนประชาชนพื้นถิ่น เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องใน

3. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ 1. การประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมีจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2. การประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยว 3. การส่งเสริมความรู้ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว 4. ป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสถานที่ท่องเที่ยว และป้ายบอกเส้นทางให้แก่นักท่องเที่ยว 5. การให้บริการข้อมูลของเจ้าหน้าที่ในการแนะนำเสนอทางแหล่งที่พัก และสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ มณฑา เพ็ชรวรรณและคณะ (2557) วิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม ต่อแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กรณีศึกษาชุมชนตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการดำเนินการวิจัยเพื่อหารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมต่อแหล่งท่องเที่ยว รูปแบบกิจกรรม และบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิ ปฏิบัติการภาคสนาม การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่ม ขั้นตอนศึกษาองค์ความรู้ของชุมชนเพื่อนำมากำหนดกระบวนการ พัฒนาการท่องเที่ยว มีการอบรม ทัศนศึกษาดูงาน ประชุมกลุ่ม เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมากำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยว และกำหนดตัวชี้วัดและขั้นตอนหารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านวิธีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการ จัดทำแผนที่ความคิดประชุมกลุ่ม ระดมสมอง สอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มทดลองพร้อมทั้งประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข

4. ด้านการมีส่วนร่วม นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยใช้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ วันทนีย์ แสนภักดี (2562) วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอยุธยาเมืองมรดกโลก ในมุมมองของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่ 1) ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปวัดที่สำคัญมีชื่อเสียงมีการจัดการที่ดี ได้แก่ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดสุพรรณดารามราชวรวิหาร วัดพระมงคลบพิตร วัดพระศรีสรรเพชญ์ พระราชวังโบราณ วัดไชยวัฒนาราม เจดีย์พระศรีสุริโยทัย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา อนุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง หมู่บ้านญี่ปุ่น หมู่บ้านโปรตุเกส ซึ่งโบราณสถานเหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงถึงอารยธรรมและความเจริญก้าวหน้าในสมัยโบราณมีความเจริญด้านใดบ้างและเหลือเป็นมรดกตกทอดมายังชนรุ่นหลังอย่างไร จึงมีผลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือนพื้นที่นั้น 2) ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อทำบุญ ไหว้พระ ชมโบราณสถาน ล่องเรือแม่น้ำเจ้าพระยา ชมวิถีชีวิตริมฝั่งแม่น้ำ นั่งช้างและสัมผัสวิถีชีวิตช้างไทย 3) ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านมหรนรมเทศกาลและงานประเพณีนักท่องเที่ยวจะให้ความสนใจกับการจัดงานประเพณีที่สำคัญๆ ของจังหวัด ได้แก่ งานลอยกระทงไฟอยุธยาเมืองมรดกโลกและงานกาชาดประจำจังหวัด งานเทศกาลตรุษจีน “อยุธยาหามงคล” ประเพณีลอยกระทงตามประเพณีและแข่งขันเรือยาวประเพณี ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร 4) ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านการบริการ ที่ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน จุดบริการให้กับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมองว่าบริษัททัวร์นำเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมาตรฐานในการให้บริการที่ดี การคมนาคมขนส่ง มีความสะดวก มีป้ายบอกทางชัดเจน ที่พักแรมมีคุณภาพและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม มีภัตตาคาร ร้านอาหารที่มีมาตรฐานและจำนวนเหมาะสม ร้านจำหน่ายของที่ระลึกมีสินค้าพื้นเมืองก็หาซื้อได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรจัดพื้นที่หรือเวทีประชุมในลักษณะการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ (Dialogue) เปิดใจรับฟังซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ประชาชนพื้นถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อการร่วมกันแก้ไขปัญหา ตัดสินใจร่วมกันและรักษาผลประโยชน์ของพื้นที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนฐานชุมชนในเขตแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

2. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับหน่วยพื้นที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมใน ลักษณะหน่วยงานที่เลี้ยงกับประชาชนพื้นถิ่นในการค้นหาปัญหาความต้องการ และร่วมพัฒนาชุมชนในเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนฐานชุมชนอย่างจริงจังเพื่อลดช่องว่างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนพื้นถิ่น

3. ควรถ่ายทอดความรู้เรื่องกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ตลอดจนถ่ายทอดความรู้เรื่องกฎหมายฉบับเดียวกันให้แก่ประชาชนพื้นถิ่นที่อาศัยตั้งบ้านเรือนในเขตแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ด้วยเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เพื่อลดความขัดแย้งและความไม่สอดคล้องกันในพื้นที่

5. ควรจัดอบรมถ่ายทอดวิธีการจัดกิจกรรมนันทนาการและโปรแกรม สื่อความหมายธรรมชาติที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้กับสมาชิกกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอเขาค้อ ให้สามารถดำเนินการให้บริการได้สำหรับประชาชนพื้นถิ่นควรนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานบริหารจัดการ

เอกสารอ้างอิง

- มนัสสินี บุญมีศรีสง่า. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อตลาดผ้าฝ้ายในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.
- มณฑา เพ็ชรวรรณ และคณะ. (2557). *รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมต่อแหล่งท่องเที่ยวชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วรรณวิมล ภู่นาค. (2558). *ศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา*. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 26(1).
- วันทนี้อย์ แสนภักดี. (2562). *แนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวอยุธยาเมืองมรดกโลกในมุมมองของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว*. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 9(1), 36-49.
- สุรเชษฐ์ เชษฐมาศ. (2546). *การบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ: คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ท่องเที่ยวไทย*. มติชน. หน้า 21.